

Ηλιούπολη 1^η Ιουλίου 2021

Προς

Δήμο Ηλιούπολης

- Αντιδήμαρχο Τεχνικών Υπηρεσιών κ. Σεφτελή
- Δήμαρχο Ηλιούπολης κ. Χατζηδάκη
- Επικεφαλής Δημοτικών Παρατάξεων

ΘΕΜΑ: ΜΕΛΕΤΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΡΕΜΑΤΟΣ ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗΣ (Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 2313/2020 απόφαση του Σ.τ.Ε.) – Συμμετοχή στη Διαβούλευση

Επισυνάψεις:

1. Χάρτης Ηλιούπολης έτους 1955, 1:5000 (Ηλιούπολη/009α/ΦΕΚ 208/Α/1955)
2. Χάρτη Ηλιούπολης 1:1000 (ΦΕΚ 234/Α1/23-07-1932)-Απόσπασμα ΟΤ 61 & 62
3. Επιστολή για κατάληψη κοινόχρηστου χώρου παραρεμάτιας περιοχής, αρ. πρωτ. Δ. ΗΛ/ΛΗΣ 12725/27-4-16
4. Επιστολή για κατάληψη κοινόχρηστου χώρου παραρεμάτιας περιοχής, αρ. πρωτ. Δ. ΗΛ/ΛΗΣ 9123/29-03-17
5. Επιστολή για Γκρέμισμα τοίχου που φράζει το Τεχνικό Εισόδο της Πικροδάφνης, αρ. πρωτ. Δ. ΗΛ/ΛΗΣ 4751/1-3-19
6. Χάρτης αρχαιολογικού χώρου Ι. Ναού Ζωοδόχου Πηγής
7. Δ. Θεοδοσόπουλος - ΡΕΜΑ ΠΙΚΡΟΔΑΦΝΗΣ – ΜΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΜΕΝΟΙ ΚΛΑΔΟΙ - Σχετικά με την Οριοθέτηση

«Σκεπτικό καθορισμού οριογραμμών»

Στη σελ. 145 - 7.2. της Τεχνικής Έκθεσης αναγράφεται:

«Η πρόταση διευθέτησης στην κοίτη του ρέματος Πικροδάφνης επί της οποίας στηρίζεται η μελέτη οριοθέτησης, θεωρείται ως μια εξαιρετική ευκαιρία τόσο για την αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του ρέματος ως αποδέκτη επιφανειακών υδάτων, όσο και για τη διασφάλιση και αποκατάσταση του εναπομείναντος φυσικού περιβάλλοντος».

Αρχικά θεωρούμε απαραίτητο να τονίσουμε ότι από το βαθμό που θα επιτευχθούν οι προαναφερόμενοι επιδιωκόμενοι σκοποί εξαρτάται η αντιπλημμυρική προστασία των περιοχών που διασχίζει το ρέμα, ο εμπλουτισμός του υδροφόρου ορίζοντα, η ποιότητα του μικροκλίματος, του ατμοσφαιρικού αέρα και της αισθητικής των τοπίων και γενικότερα η ποιότητα της ζωής των πολιτών.

Επιπρόσθετα είναι ανάγκη να θυμίσουμε σε όσους επεξεργάζονται την οριοθέτηση κάθε ρέματος, ότι **κάθε οριοθέτηση ρέματος είναι μοναδική ευκαιρία η Δημόσια Διοίκηση να μην επαναλάβει τα άπειρα λάθη του παρελθόντος** και να προσπαθήσει να διατηρήσει και προστατέψει ό,τι μπορεί να προστατευθεί, προκειμένου να μειώσει πιθανές μελλοντικές απώλειες σε ανθρώπινες ζωές και αγαθά... Για τους λόγους αυτούς προτείνουμε:

ΟΡΙΟΓΡΑΜΜΕΣ

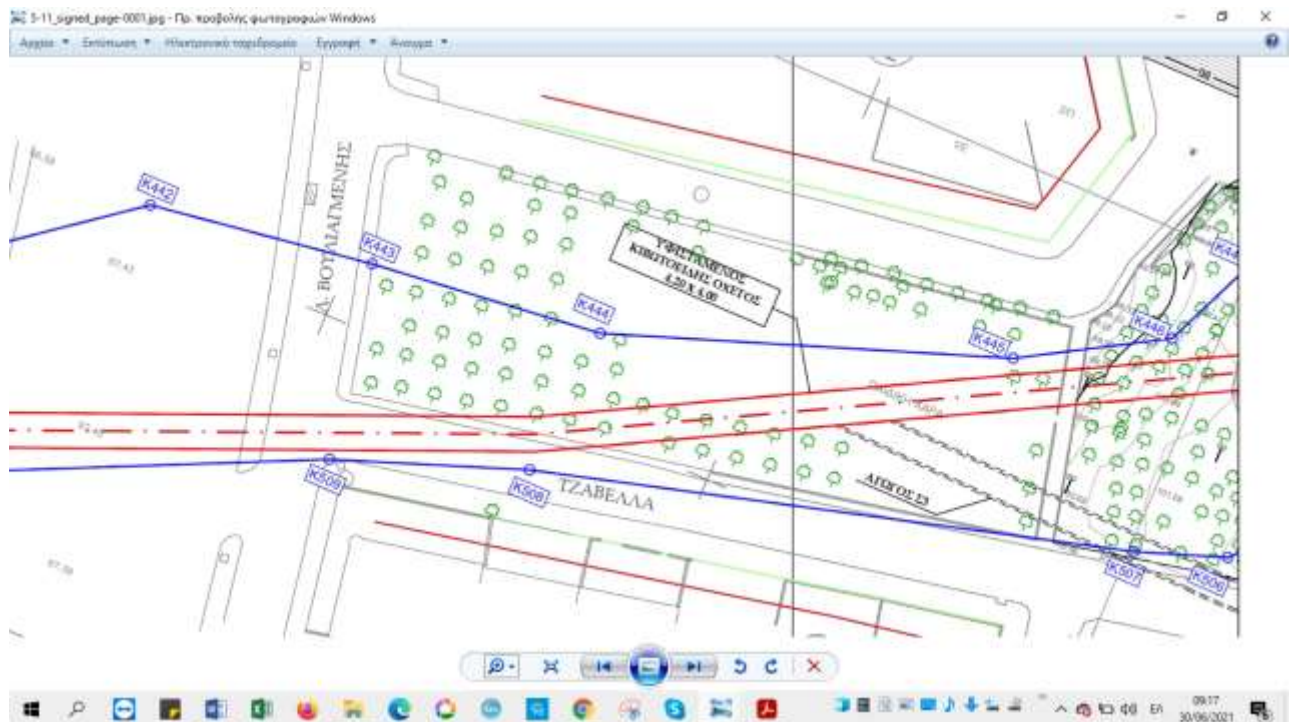
1. Σχέδιο 5-11. Παιδική χαρά Τζαβέλλα

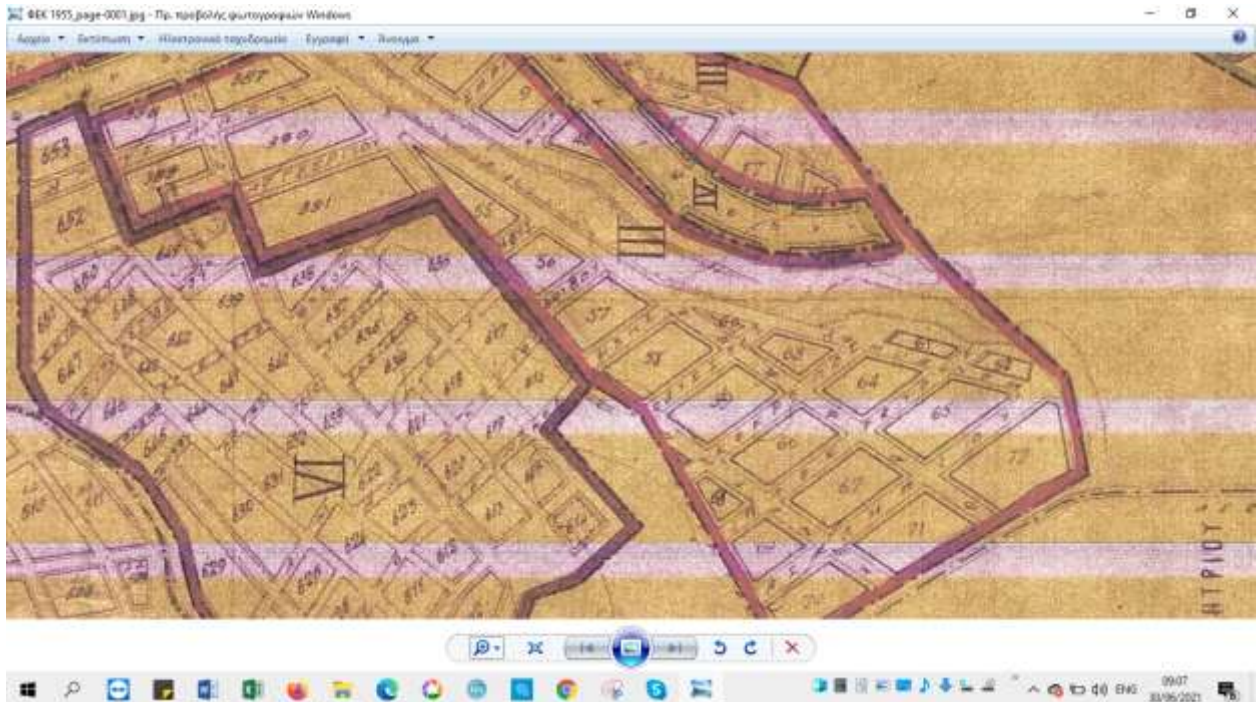
Στην παιδική χαρά Τζαβέλλα και Βουλιαγμένης η οριογραμμή του ρέματος φθάνει περίπου μέχρι το μέσον, ενώ πρέπει να φθάσει στα όρια της παιδικής χαράς, διότι: Το σύνολο της έκτασης της παιδικής χαράς είναι μπαζωμένο κομμάτι της Πικροδάφνης, κάτω από το οποίο διέρχεται το υπογειοποιημένο τμήμα του ρέματος, που διασχίζει τη λ. Βουλιαγμένης.

Στους επισυναπτόμενους χάρτες του 1932 και του 1955 φαίνεται καθαρά ότι το ρέμα κινείται δίπλα στο Ο.Τ. 72. Μεταξύ ρέματος και του Ο.Τ. 72 υπάρχει μόνο λεπτή λωρίδα παραρεμάτιας έκτασης, η οποία έχει γίνει δρόμος και πεζοδρόμιο. Η υπόλοιπη έκταση ανήκει στην Πικροδάφνη.

Η παιδική χαρά είναι μία έκταση που είναι η ίδια η Πικροδάφνη, πρέπει να προστατευθεί εξ ολοκλήρου και να παραμείνει αποκλειστικά έκταση πυκνοφυτεμένου πράσινου, διότι είναι πολύτιμη για την εκτόνωση ακραίων πλημμυρικών φαινομένων και για την προστασία από την πλημμύρα της γύρω περιοχής αλλά και της τόσο πολυσύχναστης λ. Βουλιαγμένης!

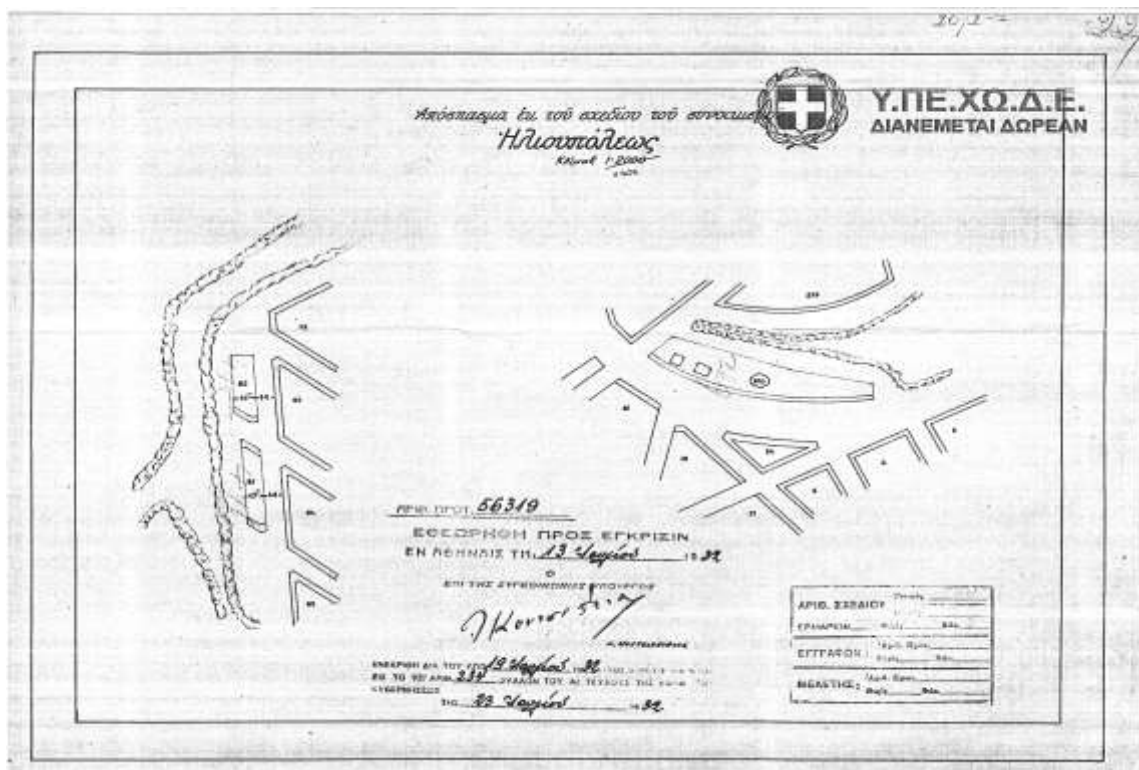
Ας μην επαναληφθούν τα λάθη του παρελθόντος, που τοιμέντωσαν και αποψίλωσαν ζωτικά τμήματα ρεμάτων αλλά και παραρεμάτιων περιοχών, που σε έντονες βροχοπτώσεις έπνιξαν στην κυριολεξία ανθρώπους και περιουσίες!

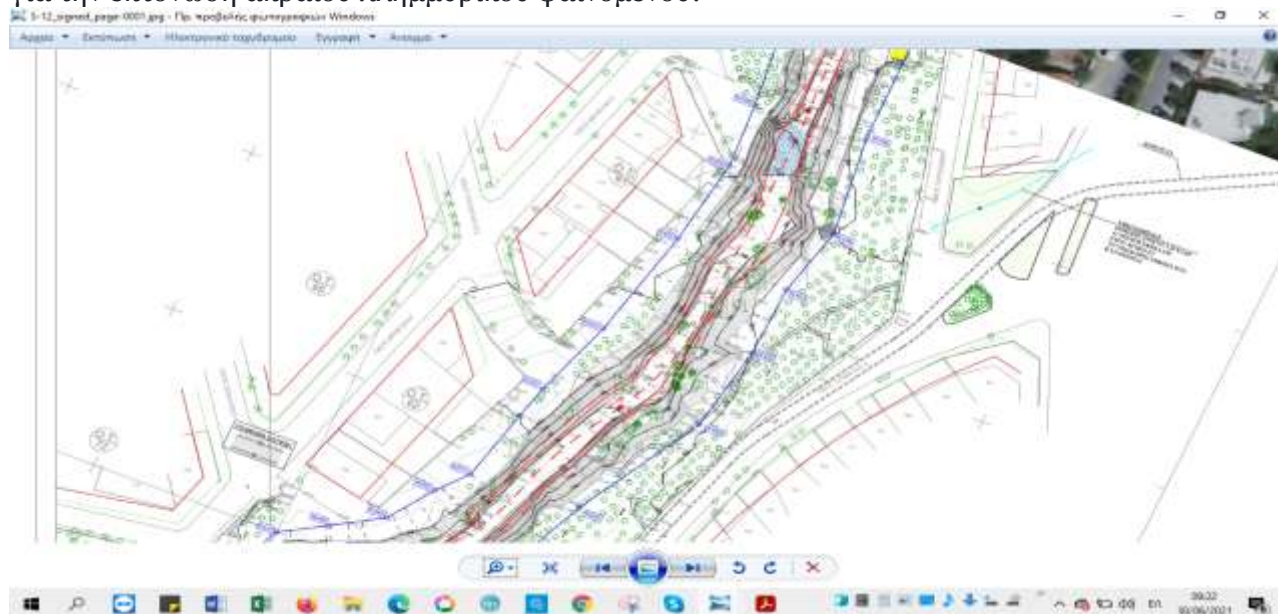
2. Σχέδιο 5-12. Ο.Τ. 61 & Ο.Τ. 62

Στο χάρτη της οριοθέτησης με αρ. 5_12, μπροστά από τα Ο.Τ. 61 & Ο.Τ. 62, η ζώνη οριοθέτησης του ρέματος πρέπει να διευρυνθεί με μετατόπιση της γραμμής προς τη μεριά των συγκεκριμένων οικοδομικών τετραγώνων, βάσει της παλαιάς γραμμής του ρέματος και της ρυμοτομικής γραμμής, όπως αυτές προκύπτουν από τους επισυναπτόμενους χάρτες.

Στα συγκεκριμένα Ο.Τ. 61 & 62 είναι εμφανές ότι **τα όρια της ρυμοτομικής γραμμής συμπίπτουν με τα όρια της οικοδομικής γραμμής**. Επομένως, τα κτίσματα, οι μάντρες και όποιες κατασκευές που βρίσκονται μεταξύ της ρυμοτομικής γραμμής και του ρέματος είναι παράνομες και καταλαμβάνουν ζωτικό χώρο από την παραποτάμια περιοχή που είναι πολύτιμη για την εκτόνωση ακραίου πλημμυρικού φαινομένου!

Τα κτίσματα αυτά δε μπορούν και δεν πρέπει να νομιμοποιηθούν, σύμφωνα και με τις διατάξεις του άρθρου 94 του ν. 4495/2017. Εφόσον έχουν κατασκευαστεί προ της 28^{ης} Ιουλίου του 2011 και απέχουν από τη βαθιά κοίτη του ρέματος λιγότερο από 50 μ.. δε νομιμοποιούνται. Εάν έχουν κατασκευαστεί μετά την 28^η Ιουλίου 2011 κατεδαφίζονται υποχρεωτικά.

Επιπλέον, έχουν οικειοποιηθεί κοινόχρηστο χώρο και εμποδίζουν τη διέλευση των πεζών, όπως πολλές φορές έχουμε καταγγείλει από το 2016 (επισυνάψεις 3 & 4).

Για τους λόγους αυτούς, η οριογραμμή του ρέματος πρέπει να φθάσει μέχρι τα εκτός ορίων ρυμοτομικής γραμμής κτίσματα στα Ο.Τ. 61 & Ο.Τ. 62, τα οποία πρέπει να γκρεμιστούν γιατί καταλαμβάνουν τον κοινόχρηστο χώρο που εκτείνεται μεταξύ της ρυμοτομικής γραμμής και του ρέματος, όπως αυτός αποτυπώνεται καθαρά στους χάρτες της Ηλιούπολης.

3. Σχέδιο 5-13

Στη σελ. 149 – 7.2.1 της Τεχνικής Έκθεσης Οριοθέτησης αναγράφεται «Στο ήδη κατασκευασμένο λιθεπένδυτο τμήμα (ανάντη της Λεωφόρου Βουλιαγμένης) οι οριογραμμές τοποθετούνται στα τρία (3) περίπου μέτρα από τη στέψη του πρανούς της υφιστάμενης κοίτης και στο υπόλοιπο μήκος τοποθετείται σε απόσταση πέντε (5) μέτρων τουλάχιστον από την οχθιογραμμή για λόγους ασφαλείας και ύπαρξης ελεύθερου κοινόχρηστου χώρου. Κατά συνέπεια στην πιθανή μελλοντική περίπτωση κατασκευής των έργων διευθέτησης (συρματοκιβώτια - στρώμενες) δεν θα προκύψει ανάγκη αλλαγής της οριοθέτησης.»

Για το σύνολο του ανοιχτού ρέματος στην Ηλιούπολη (των 200 περίπου μέτρων που βρίσκονται σε φυσική κατάσταση και των 500 περίπου μέτρων που έχουν επενδυθεί με σκυρόδεμα και πέτρες), δηλ. **από την είσοδο της παιδικής χαράς** που βρίσκεται στη συμβολή της οδού Τζαβέλλα με τη λεωφ. Βουλιαγμένης **έως τη Σαρανταπόρου**, σημείο από το οποίο μετατρέπεται η Πικροδάφνη σε κλειστό οχετό, **απαιτείται η οριογραμμή του ρέματος να συμπεριλάβει το σύνολο της έκτασης των ζωνών πρασίνου, που υπάρχουν δεξιά και αριστερά αυτού**, διότι:

Εν πρώτοις, **οι ζώνες πρασίνου που πλαισιώνουν το ρέμα έχουν μέγιστη περιβαλλοντική αξία για τους κατοίκους της πόλης, αλλά ταυτόχρονα αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του ρέματος**, οπότε πρέπει να προστατευθούν από κάθε είδους επεμβάσεις και χρήσεις και να συμπεριληφθούν στα όρια προστασίας του υδατορέματος.

Άλλωστε, **σύμφωνα και με το ν. 4258/2014, άρθρο 1, παρ. 9:** «Οριογραμμές υδατορέματος: οι πολυγωνικές γραμμές και από τις δύο πλευρές της βαθιάς γραμμής του υδατορέματος, που περιβάλλουν σωρευτικά: α) τις όχθες του υδατορέματος, β) τις γραμμές πλημμύρας και γ) **οποιοδήποτε φυσικό ή τεχνητό στοιχείο, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του υδατορέματος, το οποίο έχει περιβαλλοντική αξία και χρήζει προστασίας.**»

Επιπρόσθετα, οι εκτάσεις αυτές επιβάλλεται να προστατευθούν και **να παραμείνουν αποκλειστικά ως ζώνες πρασίνου, χωρίς καμία άλλη χρήση, για εκτόνωση ακραίων πλημμυρικών φαινομένων** και προστασία της περιοχής από τους καύσωνες και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, γενικότερα.

Ένας επιπλέον σημαντικός λόγος είναι η αποκατάσταση που πρέπει να γίνει στα 500μ. του ρέματος, που έχουν επενδυθεί με σκυρόδεμα και πέτρες και η επαναφορά τους στη φυσική τους κατάσταση. Η επένδυση του ρέματος με σκυρόδεμα εκτός του ότι μηδενίζει την απορροφητι-κότητα του νερού και αυξάνει την ταχύτητά του, οπότε αυξάνει και την πιθανότητα πλημμυρικού φαινομένου, ταυτόχρονα συμβάλλει στο να προκαλείται έντονη δυσσομία τους καλοκαιρινούς μήνες. Όταν η ποσότητα του νερού είναι μικρή, λιμνάζει, δεν απορροφάται, αλλά ούτε και φιλτράρεται με αποτέλεσμα να δημιουργεί έντονη δυσσομία!

4. Σχέδιο 5-17. Περιοχή γηπέδου ΔΙΑΝΑ - Πηγές – Αρχαιολογικός χώρος

Στη σελ. 148 – 7.2 της Τεχνικής Έκθεσης Οριοθέτησης, διαβάζουμε:

- Σημειώνεται ότι στην περιοχή του γηπέδου ΔΙΑΝΑ, **το ανάντη τμήμα του υφιστάμενου ορθογωνικού αγωγού μήκους 130,0 μ. από την είσοδο του αγωγού μέχρι το όριο του Σχεδίου Πόλης Δήμου Ηλιούπολης, υπάρχει πρόθεση στο μέλλον από την Περιφέρεια Αττικής να καθαιρεθεί και να αποκατασταθεί η κοίτη στην προγενέστερη φυσική της κατάσταση.**
- «Το ανάντη τμήμα του ρ. Πικροδάφνης, από τις παρυφές του Υμηττού μέχρι την είσοδο στον υφιστάμενο ορθογωνικό αγωγό, **εντοπίζεται κλάδος ρέματος που προέρχεται**

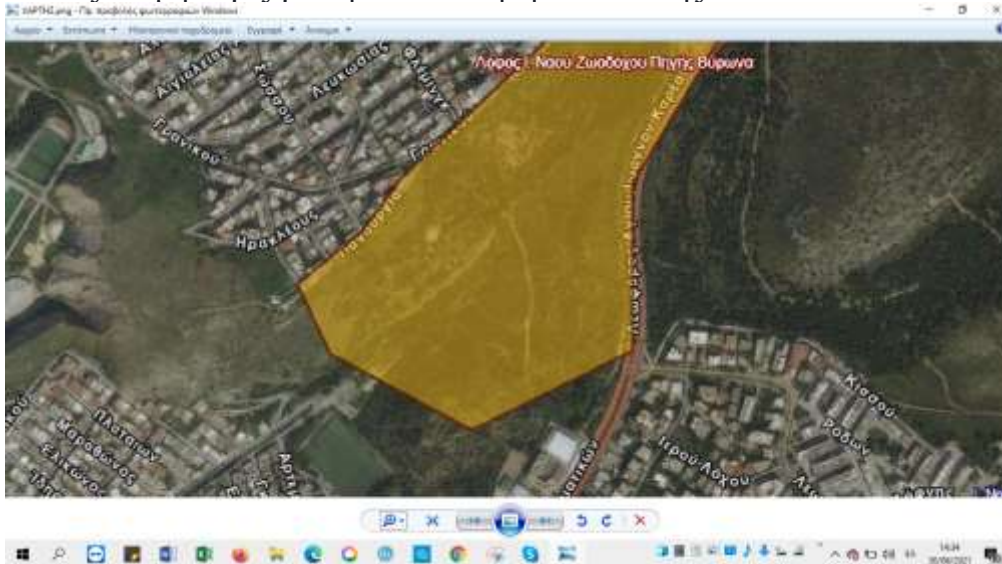
από τα νοτιοανατολικά και εκβάλει σε απόσταση 81.0 μ. ανάντη της εισόδου στον αγωγό. Η λεκάνη απορροής του κλάδου είναι 96.23 στρ. και η κοίτη του παραμένει αναλλοίωτη. Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 4 του Ν. 4258/2014 και το άρθρο 7 της Κ.Υ.Α. 140055/2017, το ρέμα αυτό θεωρείται μικρό ρέμα λόγω του μεγέθους της λεκάνης απορροής του **κι εφόσον η λεκάνη του παραμένει στην φυσική της κατάσταση και δεν συντρέχουν ειδικοί λόγοι προστασίας του, εξαιρείται της διαδικασίας οριοθέτησης».**

Σύμφωνα πάντα με την τεχνική έκθεση της οριοθέτησης διαβάζουμε επίσης:

- «ως αφετηρία του ρέματος Πικροδάφνης (ανάντι) θεωρείται η περιοχή που βρίσκεται σε απόσταση 246.0 μ. ανάντη της εισόδου στον υφιστάμενο ορθογωνικό αγωγό (περιοχή γηπέδου ΔΙΑΝΑ), περιοχή στην οποία διαμορφώνεται σαφής κοίτη του ρέματος».

Στα παραπάνω έχουμε να προσθέσουμε ότι:

- **Η επαναφορά του ορθογωνικού αγωγού του ρέματος στη φυσική του κατάσταση μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους και ήταν πρότασή μας το 2019, όταν αποκαλύφθηκε η ύπαρξή του και το λάθος τεχνικό που έφραζε την είσοδο στον αγωγό** από τη φυσική κοίτη (βλέπε επισύναψη 5). Η κατασκευή των 130 μέτρων του αγωγού, από την είσοδο του πάρκινγκ του ΔΙΑΝΑ μέχρι τη φυσική κοίτη, έγινε περίπου το 2000 και ήταν παράνομη, δεδομένου ότι η συγκεκριμένη περιοχή ήταν και είναι δασική, προστατευόμενη με Π.Δ. από το 1978, το οποίο απαγορεύει τέτοιου είδους επεμβάσεις εντός του προστατευόμενου δασικού χώρου του Υμηττού.
- **Η έκταση που καλύπτει τον εγκιβωτισμένο ορθογωνικό αγωγό στο γήπεδο ΔΙΑΝΑ, τη φυσική κοίτη του κεντρικού κλάδου της Πικροδάφνης, τη λεκάνη που αποστραγγίζει και τον μικρό κλάδο του ρέματος που εκβάλλει στη φυσική κοίτη της Πικροδάφνης καθώς και τη λεκάνη απορροής του είναι μία και ενιαία**, που ανήκει στη λεκάνη απορροής της Πικροδάφνης. Είναι τεράστιος ο αντιπλημμυρικός της ρόλος για την προστασία της Ηλιούπολης (Αγίας Μαρίνας). Αυτό σημαίνει ότι όχι μόνο δεν πρέπει να εξαιρεθεί ένα τμήμα της αλλά **πρέπει να οριοθετηθεί και προστατευθεί και ο μικρός κλάδος του ρέματος, προκειμένου να συνεχίσει να λειτουργεί σαν φυσικός κλάδος της Πικροδάφνης, αποστραγγίζοντας τα νερά μιας περιοχής με μεγάλη κατωφέρεια.**
- **Η περιοχή της φυσικής κοίτης του κεντρικού κλάδου της Πικροδάφνης και του μικρού κλάδου που εκβάλλει σ' αυτή ανήκει στον αρχαιολογικό χώρο του λόφου του Ι. Ναού της Ζωοδόχου Πηγής**, σύμφωνα με τα ΦΕΚ 194/ΑΑΠ/2010-05-19 & ΦΕΚ 115/ΑΑΠ/2011-06-01. Είναι ένας ακόμη λόγος για την πολλαπλή προστασία της.

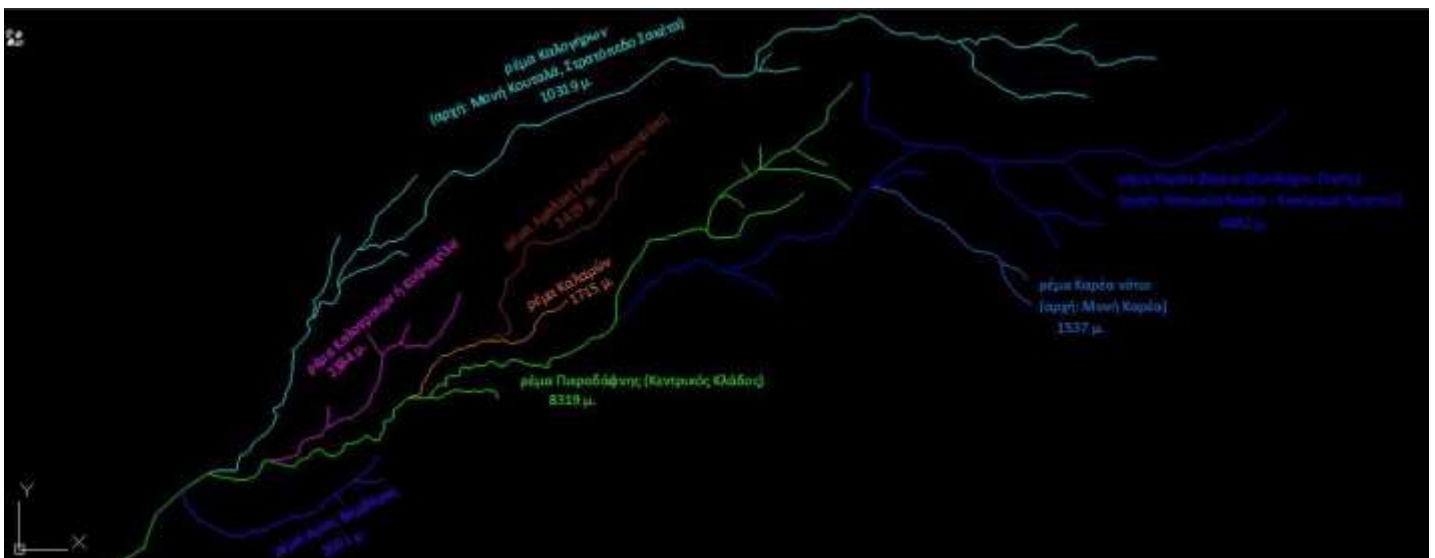

5. Ρέμα Πικροδάφνης – Μη οριοθετημένοι κλάδοι- Κλάδος Καρέα- Μονή Αγίου Ιωάννου

Στην οριοθέτηση της Πικροδάφνης έχει συμπεριληφθεί μόνο ο κεντρικός κλάδος του ρέματος και κανένας από τους φυσικούς κλάδους που βρίσκονται στη λεκάνη απορροής της και εκβάλλουν σ' αυτή. (Βλέπε πληροφορίες για τους λοιπούς κλάδους στην επισύναψη 7- Δ. Θεοδοσόπουλος - Μη οριοθετημένοι κλάδοι).

«Όλοι αυτοί οι κλάδοι είναι αναπόσπαστα τμήματα του υδρογραφικού δικτύου της ΛΑΠ (λεκάνης απορροής) Πικροδάφνης με κωδικό ΕΛ0626R000300013, όπως καταγράφεται στα Αναθεωρημένα Σχέδια Διαχείρισης ΛΑΠ Αττικής (Ιούνιος 2017), που αποτελούν εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ. Σύμφωνα δε με την Οδηγία η εξέταση και διαχείριση όλων των υδατικών σωμάτων (ποτάμιων, λιμναίων, υγροτοπικών, υπόγειων, μεταβατικών και παράκτιων) γίνεται σε επίπεδο λεκάνης απορροής (ΛΑΠ).» σελ. 6.

Ένας από αυτούς είναι ο κλάδος Καρέα, ο οποίος ξεκινάει από το μοναστήρι του Αγίου Ιωάννου Καρέα.

Η Μονή είναι χτισμένη πάνω στο ρέμα, έχει περιφράξει μέρος της κοίτης του και υπάρχει τουλάχιστον μία ενεργή πηγή εντός της περιφραγμένης έκτασής της.

Μετά τη Μονή, η κοίτη του ρέματος κινείται παράλληλα με το δρόμο, προς τον οικισμό του Καρέα.

Η μη οριοθέτηση αυτού του κλάδου ενέχει τον ορατό κίνδυνο να χτιστεί ή μπαζωθεί σταδιακά και δεδομένης της μεγάλης κατωφέρειας του εδάφους, θα αυξήσει σε μεγάλο βαθμό τα νερά που ήδη κατακλύζουν τους δρόμους της περιοχής σε έντονες βροχοπτώσεις αλλά και τον πλημμυρικό κίνδυνο που διατρέχει η περιοχή του Καρέα.

6. Μη οριοθετημένοι κλάδοι - Κλάδος Καρέα- Άλση Καλαβρύτων και Ναυαρίνου

Η κατάληξη του κλάδου Καρέα στην Ηλιούπολη είναι τα άλση Ναυαρίνου (Μαρ. Αντύπα, Ναυαρίνου, Βελεστίνου, Σαλαμίνος) και Καλαβρύτων (Μαρ. Αντύπα, Καλαβρύτων, Βίτσι, Κυδαθηναίων), τα οποία είναι μπαζωμένα όμως αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του υδατορέματος της Πικροδάφνης, με περιβαλλοντική αξία που χρήζει προστασίας, όπως και το άρθρο 1, παρ 9, περ. γ του ν. 4258/14, ορίζει.

Και τα δύο άλση, εκτός όλων των άλλων ευεργετημάτων τους, συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην απορρόφηση των επιφανειακών υδάτων και την εκτόνωση πλημμυρικών φαινομένων. Για τους λόγους αυτούς πρέπει να οριοθετηθούν και να προστατευθούν για να εξακολουθήσουν να προστατεύουν τη γύρω περιοχή.

ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ

Ως προς το είδος των κατά τόπους απαιτούμενων επεμβάσεων, η οριοθέτηση της Πικροδάφνης μπορεί να είναι μία πρώτη και καλή ευκαιρία να εφαρμοστούν στην Ελλάδα μέθοδοι Φυσικής Μηχανικής, για την αύξηση του αντιπλημμυρικού ρόλου του ρέματος, τη διατήρηση και τον εμπλουτισμό των φυσικών οικοσυστημάτων, τον εμπλουτισμό του υδροφορέα, τη βελτίωση του μικροκλίματος και την οχύρωση των πόλεων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής που ήδη αντιμετωπίζουμε...

Κίνηση Πολιτών Ηλιούπολης - Αρ.Μητρώου Μ.Π.Α 27156- Σκρα 10, 163 46 Ηλιούπολη

Τ.:2109730215, 2109718126 - Κ.: 6944683652 - Φ. : 2118005508- Facebook: Κίνηση Πολιτών Ηλιούπολης (Κι.Π.Η.)
<http://www.kipi.gr> - kin.pol.il@gmail.com

Η Πρόεδρος

Ευαγγελία Δημητρίου

Η Γραμματέας

Πηνελόπη Σταμάτη

